

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 10. oktobra 1877.

Obseg: Naznanilo novega šolskega leta podkovske in živinozdravske šole v Ljubljani. — Razstava goveje živine, kónj, ovác in prešičev v Celovcu. — Kako v Predarelskem in v Švajci živinorejo ravnajo. — Gospodarske novice. — „Vdovsko učiteljsko društvo“ — „slovensko učiteljsko društvo“ in pa „narodna šola na Kranjskem“. — Odgoja po módi. (Dalje.) — Angora. (Dalje.) — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Naznanilo novega šolskega leta

podkovske in živinozdravske šole v Ljubljani.

Novo šolsko leto se začne 5. dne prihodnjega meseca novembra, to je, v ponedeljek po vseh Svetih.

Kdor želi v podkovsko šolo sprejet biti, se mora izkazati: 1) s spriĉalom, da se je pri kakem kovaĉu za kovaškega pomoĉnika (ksela) izuĉil in da je sposoben uĉiti se podkovstva bolnih ali sicer napaĉnih kopit, 2) z domovinskim listom, 3) s spriĉbo svojega fajmoštra, da je poštene obnaše, in 4) da zna vsaj slovensko brati.

Ta šola trpi pol leta. Kdor konec leta preskušnjo dobro prestopi, more po postavi od leta 1873. patent podkovskega mojstra dobiti; drugaĉe po postavi ne more nobeden postati kovašk mojster, ki se ni preskušnji podvrgel in je dobro prestavil.

S podkovsko šolo pa je združena živinozdravska šola, katera celo leto traja. To šolo zamorejo ob enem obiskovati kovaĉi pa tudi drugi mladenĉi, kateri se želijo umne živinoreje in pa ozdravljanja bolne živine nauĉiti za svoje lastno gospoparstvo ali da so živinozdravniški pomoĉniki in izkušeni mesogledi. Kdor hoĉe v to šolo sprejet biti, se mora izkazati: 1) z domovinskim listom, 2) s spriĉalom svojega fajmoštra, da je poštene obnaše in vsaj 18 let star, in 3) da zna slovenski brati in pisati.

Nauk v obeh šolah je v domaĉem (slovenskem) jeziku in brez plaĉila; vsak uĉenec ima skrbeti le za to, da si za šolski ĉas oskrbi živež in stanovanje ter potrebne šolske bukve.

Vse bolj natanko tudi zarad stanovanja se izve v tej šoli v Ljubljani na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmirom premalo popolnem izuĉenih kovaĉev in celó malo živinozdravniških pomoĉnikov, ki bi v sili pomagali, zato naj bi županstva svojo skrb obrnila na to, da na stroške občine pridejo za nauk sposobni mladenĉi v to šolo.

Vodstvo podkovske in živinozdravniške šole v Ljubljani 8. oktobra 1877.

Razstava goveje živine, kónj, ovác in prešičev v Celovcu.

II.

Na gorenjem Koroškem začela se je že precej živahna kupĉija z mlado za plemo namenjeno živino Belansko, katero sosedne dežele kaj rade kupujejo; posebno v Tirolsko in Solnogradsko gre veliko mladih plemennih goved, katere od ondot prodajajo kot Pincgavske.

Najlepša goveda Belanska (Möllthaler) so razstavili sledeĉi živinorejci: Albin Pihler v Möllbrückenu, Benno Martiny v Lizlhofu, Jan. Winkler, po domaĉe Platnar, v Steindprfu, Edvard Pihler v Oberdraudorfu, Janez Glaser v Föderlachu, Marija Wallner v Gmündu in Marija Ghon v Beljaku.

Objavljam pa našim živinorejcem te živinorejce zato, da se vedó kam obrniti, ako želijo si Belanskih goved kupiti.

V 2. oddelku razstave stalo je Noriško goveje plemo, ali v občĉ Labodsko (Lavantthaler) plemo imenovano. Ta goveda so od nekdanj in izviro vdomaĉena na Koroškem. Sorodno temu plemenu je Marijadvorsko plemo, po katerem se tudi ta goved rada imenuje. Prav pa ima g. Schütz, strokovnjak v živinoreji, da je za to govedo vpeljal imé „noriško plemo“, ker moje lastne študije mi spriĉujejo, da ta belkasta goveda so bila nekdanja ali izvirona živina nekdanjih noriških pokrajin, torej prvotni rod tudi onih belkastih goved, ki se nahajajo po Kranjskem in Goriškem.

Noriška goveda imajo belkasto, tudi pšeniĉno dlako, rožasto-rudeĉo žlemlato kožo na ustnicah in ob očeh, vošĉeno-rumene parklje in rogove belkaste z rumenimi svetlimi konci. Le pri rodu, ki ni popolnem ĉist, se nahaja gobec višnjev. Ako se ta živina dalje ĉasa redi le v hlevu, dobi dlako lepo svilnato svitlo in fino; živina pa, katera se pase, ima vedno bolj surovo dlako. Zeló ĉislane so živali blede-rumene barve, ker so navadno v rebrih lepo okrogle. Oĉitati pa se mora temu plemenu to, da je preveĉ obtesanega života, to je, v rebrih je premalo okroglo in križa preveĉ poobešenega. Pri nekaterih živalih se nahaja izredno bela barva na glavi, ves drug život pa je rumeno-dlakast. Noriška goveda stojé na visokih nogah, vĉasih so res pravi velikani, kajti ne redkokrat se nahajajo Noriški voli, ki imajo žive teže (par) 40 do 48 centov. — Sploh